

Auringonsädelauseet ja aamupiiri /piirityöskentely: **Kiitän, kehun, kannustan**

* mm.suomen kielen vahvistuminen ja kehittyminen, ilmaisutaidot, vuorovaikutustaidot, positiivinen työskentelyilmapiiri, oppilaan omien resilienssitaitojen vahvistuminen, draamakasvatus oppimisen syventäjänä, osallisuus, vastuullisuus, yhteisöllisyyden ja vertaistuen lisääminen, dialogitaidot, filosofointi pienten lasten opetuksessa

1) AURINGONSÄDELAUSEET

Luokassani on päivittäin työskentelyä ohjaamassa **Auringonsädelauseet**. Tavoitteena on vuorovaikutus- ja tunnetaitojen opettaminen oppilaille sekä positiivisen ja turvallisen työskentely-ympäristön luominen luokkaan. Auringonsädelauseet ovat luokan säännöt, jotka luodaan joka lukuvuoden alussa uudelleen. Kaikki luokan oppilaat osallistuvat auringonsädelauseiden luomiseen ja pohtimiseen. Auringonsädelauseet hyväksytetään koko luokalla (demokratiakasvatus, osallistaminen, vastuullisuus). Näitä ”sääntölauseita” pohtiessa mietimme ”Mitä saan/saamme tehdä?” sen sijaan, että lause olisi kieltolause. (esim. KOHTELEN MUITA KAUNIISTI *vrt. Ei saa kiusata*) Auringonsädelauseet ohjaavat jokaista pohtimaan oman toiminnan merkitystä luokan työskentelylle. (vapaus ja vastuu, syy ja seuraus, resilienssitaitojen kehittäminen)

Tänä lukuvuonna jokainen pohti ensin kotona itsekseen asioita, joita haluaisi tänä vuonna Auringonsädelauseiksi (suk/stk, ymp). Näistä ehdotuksista valittiin äänestämällä sellaiset, joita koko luokka kannatti ja sitoutui noudattamaan. (demokratiakasvatus, osallistaminen, dialogitaidot) Tämän jälkeen käänsimme sanamuodon positiivisväyiseksi. (suk/stk) Valmiit lauseet ovat luokassa jatkuvasti esillä ja niistä tehdään lukuvuosittain uusi, erilainen luokkataulu. (taidekasvatus)

Ristiriitatilanteissa palaamme Auringonsädelauseisiin ja pohdimme lapsen kanssa yhdessä, että olivatko Auringonsädelauseet käytössä ristiriitatilanteessa. Usein huomataan, että eipä tullut käytettyä ja tuolloin pohditaan mitä olisi tapahtunut, jos olisi käytetty. Näin jokainen pikkuhiljaa tutustuu yhdessä siihen, että ”Auringon” (auringonsädelauseita käyttävän oppilaan) kanssa ei saa aikaiseksi riitoja 😊. (vuorovaikutus- ja tunnetaidot, resilienssitaidot)

2) AAMUPIIRI, PIIRITYÖSKENTELY

Luokassani on opetustyössä jatkuvasti käytössä **piiri**. Piiri on luontainen ihmisen jo kauan käyttämä tapa kohdata muut. Olen havainnut piirin auttavan oppilaita keskittymään ja luomaan luokan sisälle ymmärrystä ja vertaistukea. Kaikki näkevät toisensa. Vuorovaikutustilanteet ovat luontevia, koska ne mahdollistavat silmiin katsomisen ja toisen aidon kohtaamisen. Oppilaat oppivat työskentelyssä dialogitaitoja kokemuksellisesti. Piiri muotona luo turvallisuutta ja lapset ovat poikkeuksetta ihastuneet työskentelyyn. Mikäli piiriä ei ole ollut lapset kysyvät ”Milloin istumme piiriin?” Yksittäisen oppilaan ilmaisutaidot vahvistuvat ja myös luokan hiljaisemmat pääsevät ääneen ja rohkaistuvat kertomaan omia mielipiteitään. (kunnioitus)

Jokaisena päivänä istumme **aamupiirissä** ja jokainen kertoo oman säätilansa (iloinen= aurinkoinen jne) ja saa halutessaan kertoa meille muille miksi säätila on sellainen kuin on. (tunnetaidot, suk/stk, ilmaisutaidot, draamakasvatus) Tämän lisäksi pohdittavana on erilaisia elämään, yhteiseloön, oppitunnin aiheeseen tms. liittyviä asioita. Joskus koko oppitunnin työskentely tapahtuu piirissä toimien. (vuorovaikutustaidot, suk/stk, ko. tunnin oppiaine, tunnetaidot, filosofiaa lapsille, opettaja lukee jatkokirjaa, draamaleikit jne.)

Piirissä kiertää Henrik-nalle ja nalle näyttää sen, kenellä on vuoro puhua. Muut harjoittelevat tuolloin toisen aitoa kuuntelemista. (vuorovaikutustaidot) Nallea annettaessa sanotaan: ”Ole hyvä xx” ja vastaanottaessa sanotaan:” Kiitos xx”. Puhuja tietää, että häntä kuunnellaan. Aamupiirissä jokainen tulee kohdatuksi ja huomioiduksi omalla. Vuorovaikutustaitoja harjoitettaessa samalla vahvistuu suomen kielen taito: sanastolaajennus, ilmaisu ja kuullun ymmärtäminen.

Toisinaan meillä on ”Keskinäisen kehumisen piiri” jolloin jokainen kertoo vieruskaverilleen kehuja havaitsemistaan asioista. Tämän jälkeen kiinnitetään huomio muodostuneeseen tunnetilaan ja mielen aurinkoisuuteen. (tunnetaidot, suk/stk, vuorovaikutustaidot, draamakasvatus, resilienssitaidot)

Keskustelemalla opimme toisistamme ja ymmärrämme muita. Ristiriitatilanteita ei synny niin usein eikä kantelutilanteille ole tarvetta. Yhteisen kielen (sanallinen ja sanaton viestintä) ymmärtäminen ja vahvistaminen edesauttaa arjen tilanteissa lapsen kykyä selviytyä uusista tilanteista. (resilienssitaitojen kehittyminen)

Minna Myrsky-Nyberg

luokan lehtori

TNK

